



BOSNA I HERCEGOVINA

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI

*DRŽAVNE AGENCIJE ZA ISTRAGE I ZAŠTITU
BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2018. GODINU*



URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
DRŽAVNE AGENCIJE ZA ISTRAGE I ZAŠTITU
BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2018. GODINU

Broj: 04-16-1-848/19

Sarajevo, srpanj 2019. godine

Kazalo

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA.....	5
MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠĆIMA.....	5
MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI	7
II. IZVJEŠĆE O REVIZIJI.....	9
1. KRITERIJI	9
2. REALIZACIJA RANIJIH PREPORUKA	9
3. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA	11
4. PRORAČUN	12
5. FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	12
5.1 Pregled rashoda i izdataka iz proračuna.....	12
5.1.1 <i>Bruto plaće</i>	13
5.1.2 <i>Putni troškovi</i>	14
5.1.3 <i>Izdaci telefonskih i poštanskih usluga</i>	14
5.1.4 <i>Izdaci za uporabu vozila</i>	15
5.1.5 <i>Izdaci za usluge po nalogu Tužiteljstva BiH – troškovi zaštite svjedoka</i>	16
5.1.6 <i>Kapitalni izdaci</i>	17
5.1.7 <i>Višegodišnja kapitalna ulaganja</i>	17
5.2 Pregled prihoda i primitaka	18
5.3 Bilanca stanja	18
5.3.1 <i>Popis sredstava i obveza</i>	18
5.4 Pregled dinamike upošljavanja	19
6. JAVNE NABAVE.....	19
6.1 Nabava računalne opreme.....	20
6.2 Nabava službenih vozila	20
6.3 Nabava za određenu opremu za policijska tijela BiH (zajedničke nabave)	21
7. OSTALO	22
7.1 Sudbeni sporovi	22
8. KOMENTARI	22
PRIVICI.....	23

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA

Mišljenje neovisnog revizora se daje na temelju provedene financijske revizije koja obuhvaća reviziju financijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠĆIMA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju financijskih izvješća **Državne agencije za istrage i zaštitu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu Agencija)** koji obuhvaćaju: bilancu stanja na 31.12.2018. godine, pregled prihoda, primitaka i financiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda i izdataka iz proračuna, po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju uposlenih, pregled dinamike upošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja, pregled doznaka iz tekuće pričuve proračuna, za godinu koja završava na taj dan i analizu izvršenja proračuna – tekstualni dio, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, financijska izvješća **Agencije** prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, financijsko stanje imovine, obveza i izvora sredstava na 31.12.2018. godine i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na navedeni datum, sukladno prihvaćenom okviru financijskog izvješćivanja.

Temelj za mišljenje

Reviziju smo obavili sukladno Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvješća*.

Neovisni smo o **Agenciji** sukladno etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno tim zahtjevima.

Vjerujemo kako su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Odgovornosti rukovodstva za financijska izvješća

Rukovodstvo **Agencije** je odgovorno za izradu i fer prezentaciju financijskih izvješća sukladno prihvaćenom okviru financijskog izvješćivanja na razini institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonu o financiranju institucija BiH, Pravilniku o financijskom izvješćivanju institucija BiH i Pravilniku o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju financijskih izvješća koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz financijska izvješća, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u danim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li financijska izvješća kao cjelina sačinjeni bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvješće neovisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena sukladno Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utječu na ekonomske odluke korisnika donesene na temelju tih financijskih izvješća.

Kao sastavni dio revizije sukladno Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja financijskih izvješća, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju temelj za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje unutarnjih kontrola.
- Stječemo razumijevanje unutarnjih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti unutarnjih kontrola.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li financijska izvješća transakcije i događaje na kojima su temeljeni na način kojim se postiže fer prezentacija.

S rukovodstvom komuniciramo u svezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u unutarnjim kontrolama, koji su otkriveni tijekom naše revizije.

MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Mišljenje

U svezi s revizijom finansijskih izvješća **Agencije** za 2018. godinu, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije **Agencije** za 2018. godinu sukladne su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definirani kao kriteriji za danu reviziju.

Temelj za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili sukladno Zakonu o reviziju institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 - Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Neovisni smo o **Agenciji** sukladno etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno tim zahtjevima.

Vjerujemo kako su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Skretanje pozornosti

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pozornost na sljedeće:

- *nadležne institucije nisu donijele podzakonski akt za isplatu posebnog dodatka na plaću za policijske službenike sukladno zahtjevu iz članka 19. stavak 4. Zakona o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine (točka 5.1.1 Izvješća);*
- *zastoj u realiziranju višegodišnjeg kapitalnog ulaganja za izgradnju Baze za smještaj i obuku Jedinice za specijalnu potporu (točka 5.1.10 Izvješća);*
- *utvrđene nedostatke i slabosti u procesu javnih nabava (točka 6. Izvješća).*

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, rukovodstvo **Agencije** je također odgovorno osigurati da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije sukladne propisima kojima su regulirane i potvrđuje da je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrhovito i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome jesu li aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u svim materijalnim aspektima, sukladne zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizijske dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene i je li poslovanje **Agencije**, prema definiranim kriterijima, usklađeno sa relevantnim zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji reguliraju poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije unutarne revizije i sustava unutarnjih kontrola.

Sarajevo, 30.07.2019. godine

GLAVNI REVIZOR

Dragan Vrankić, v.r.

**ZAMJENIK
GLAVNOG REVIZORA**

Jasmin Pilica, v.r.

**ZAMJENIK
GLAVNOG REVIZORA**

Ranko Krsman, v.r.

II. IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. KRITERIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine izvršio je reviziju finansijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvješća i revizija usklađenosti podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo jesu li predmeti revizije, tj. finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju usporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.



Za ocjenu usklađenosti sa zakonima i drugim propisima korišteni su sljedeći kriteriji:










- Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2018. godinu
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavama i podzakonski akti
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o financiranju institucija BiH
- Zakon o unutarnoj reviziji
- Zakon o Državnoj agenciji za istrage i zaštitu.

2. REALIZACIJA RANIJIH PREPORUKA

Ured za reviziju institucija BiH izvršio je finansijsku reviziju Agencije za 2017. godinu, sačinio Izvješće o finansijskoj reviziji i dao pozitivno mišljenje o finansijskim izvješćima i pozitivno mišljenje o usklađenosti sa skretanjem pozornosti na nedonošenje podzakonskog akta za isplatu posebnog dodatka na plaću za policijske službenike, nedostatke i slabosti u procesu javnih nabava i implementiranje potpisanog Sporazuma o zajedničkim nabavama. U Izvješću su dane preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti. Agencija je postupila sukladno članku 16. točka 3. Zakona o reviziji institucija BiH i izvijestila nas o poduzetim aktivnostima na realizaciji danih preporuka u cilju nadilaženja nepravilnosti identificiranih u izvješću o obavljenoj reviziji za 2017. godinu.

Uvidom u poduzete aktivnosti, dajemo osvrt na realizaciju preporuka:

Ocjena realizacije preporuka	Realizirana	Realizacija u tijeku	Nerealizirana
Nadležne institucije nisu donijele podzakonski akt kojim se utvrđuje visina posebnog dodatka na osnovnu plaću za policijske službenike iako je u cilju rješavanja ovog pitanja više puta tijekom 2018. godine, a i u 2019. godini, Agencija inicirala i upućivala urgencije nadležnom Ministarstvu i drugim nadležnim institucijama.			
Agencija je u suradnji s nadležnim institucijama početkom 2019. godine bila u završnoj fazi okončanja procedure vezane za prijedloge izmjene Pravilnika o korištenju telefona Agencije.			

Izvršena je izmjena Pravilnika o službenim specijaliziranim vozilima u srpnju 2018. godine, gdje je određeno da Odluku o rasporedu službenih specijaliziranih vozila donosi ravnatelj Agencije. Također je 01.10.2018. godine donesena Odluka o raspoređivanju službenih specijaliziranih vozila kojim trenutno raspolaže Agencija, a prema zatečenom rasporedu specijaliziranih vozila temeljnih organizacijskih jedinica.			
Agencija nije unaprijedila unutarnje kontrole u dijelu koji se odnosi na precizno popunjavanje svih predviđenih podataka u okviru naloga za službeno vozilo u cilju racionalnog i namjenskog korištenja proračunskih sredstava u dijelu izdataka za uporabu službenih vozila.			
Agencija poduzima aktivnosti u cilju provedbe procedure javne nabave rezervnih dijelova sa uslugom ugradnje u namjeri da grupiranjem vozila po sličnosti ili zemlji porijekla osigura kvalitetan servis i odgovarajuće rezervne dijelove za raspoložive tipove vozila.			
Nadležno ministarstvo je dalo suglasnost Agenciji za početak primjene ranije dostavljenog prijedloga Instrukcije o načinu financiranja Programa zaštite svjedoka u BiH koji će dijelom svojih odredbi omogućiti odgovarajuće knjigovodstveno evidentiranje isplaćenih sredstava iz blagajne kao i opravdanih sredstava za ove namjene.			
S obzirom na to da nije došlo do pokretanja realiziranja višegodišnjeg kapitalnog ulaganja u planiranom razdoblju (2012-2016. godina) kao ni tijekom 2017. i 2018. godine, Agencija kontinuirano poduzima aktivnosti na prevazilaženju teškoća oko pribavljanja lokacijskih uvjeta za objekt koji bi se trebao graditi, a koje treba osigurati nadležna općina.			
U odnosu na prethodnu godinu, stručno osposobljavanje na koje su upućivani uposleni Agencije nije bilo u cilju stjecanja akademskog stupnja magistra struke. Također, rashodi na ime plaćenog odsustva za ove namjene su realizirani u znatno manjem iznosu. Međutim, nisu poduzimane aktivnosti na izradi/usklađivanju internih akata sa važećim propisima za predmetnu oblast.			
U tekućoj godini nisu uočene slabosti kod nabave materijala za popravku računalne i komunikacijske opreme glede provedbe odgovarajuće procedure javne nabave.			
I u 2018. godini su konstatirane slabosti kod nabave službenih vozila glede primjene općih načela iz članka 3. Zakona o javnim nabavama.			
Agencija je kroz projiciranje proračunske pozicije za 2018. godinu te DOB 2018-2020 definirala financijsku vrijednost višegodišnjeg kapitalnog ulaganja kao okvira za pravovremeno reagiranje glede izvođenja Glavnog projekta, ali zbog svih čimbenika objektivne prirode, koji su prouzročili zastoj u realiziranju istog projekta, do daljnjeg postoje rizici da će projektirana			

vrijednost biti usuglašena ukupna raspoloživa financijska sredstva.			
Agencija je poduzela određene aktivnosti iz okvira svoje nadležnosti u cilju implementiranja potpisanog Sporazuma o provedbi postupaka javnih nabava posebne opreme za policijska tijela, ali procjena efekata provedbe istih će biti u budućem razdoblju.		●	

3. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Agencija je odgovorna za kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju financijskih izvješća i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

Unutarnje ustrojstvo i način rada Agencije utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu na koji je Vijeće ministara BiH dalo suglasnost 2014. godine. Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu Agencije uređen je način rada i rukovođenja Agencijom, te opis radnih mjesta državnih službenika i uposlenika. Istim su sistematizirana radna mjesta za 951 izvršitelja. Na 31.12.2018. godine u Agenciji je bilo 727 uposlenih. Proračunom za 2018. godinu planirano je 789 uposlenih.

Sustav financijskog upravljanja i kontrole je u cijelosti implementiran sukladno Zakonu o financiranju institucija BiH¹, Priručniku za financijsko upravljanje i kontrolu i Smjernicama za provedbu procesa upravljanja rizicima u institucijama BiH. Agencija je sačinila popis i mapiranje poslovnih procesa, utvrdila i procijenila rizike i izradila registar rizika. Također, Agencija je popunila obrazac Godišnjeg izvješća o financijskom upravljanju i kontroli za 2018. godinu i dostavila Središnjoj harmonizacijskoj jedinici.

Sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji institucija BiH² i Odluci o kriterijima za uspostavljanje jedinica unutarnje revizije u institucijama BiH³, unutarnja revizija Agencije je organizirana kao zasebna organizacijska jedinica u okviru unutarnjeg ustroja Agencije. U okviru iste su sistematizirana dva radna mjesta, od kojih je jedno radno mjesto rukovoditelja unutarnje revizije, a drugo je radno mjesto stručnog savjetnika, odnosno internog revizora. Sukladno usvojenom strategijskom i godišnjem Planu rada, Jedinica unutarnje revizije Agencije je podnijela Izvješće ravnatelju Agencije 31.12.2018. godine o radu ove Jedinice za razdoblje od 01.01. do 31.12.2018. godine u kojem su detaljno navedene sve realizirane aktivnosti. Navodimo neke od izvršenih aktivnosti: strateški plan rada Jedinice 2018-2020. godina; Godišnji plan rada Jedinice za 2018. godinu; Godišnji plan obuke za jedinice unutarnje revizije za 2018. godinu; Godišnje konsolidirano izvješće o radu Jedinice za 2018. godinu; izvršena revizija procesa ugovorene i druge posebne usluge; revizija blagajničkog poslovanja; revizija praćenja realizacije preporuka – iz prethodnih revizija; izvršena naknadna revizija upravljanja ljudskim resursima i utvrđen stupanj realizacije preporuka; izvršena naknadna revizija planiranje i izvršenje proračuna i utvrđen stupanj realizacije preporuka; provedena kontinuirana edukacija uposlenih u Jedinici unutarnje revizije sukladno zakonskom okviru i usvojenom planu obuka Jedinice; urađeno godišnje izvješće unutarnje revizije prema Središnjoj harmonizacijskoj jedinici MFIT BiH i drugo.

Vijeće ministara BiH je 2015. godine usvojilo Strategiju za borbu protiv korupcije i Akcijski plan za borbu protiv korupcije za razdoblje 2015–2019. godina. Sukladno revidiranim Smjernicama za izradu planova za borbu protiv korupcije u institucijama sa javnim ovlaštenjima BiH, Agencija je usvojila Plan borbe protiv korupcije⁴ za razdoblje 2018–2019. godina.

¹ Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13

² Službeni glasnik BiH, broj 27/08 i 32/12.

³ Službeni glasnik BiH, broj 49/12.

⁴ Broj:16-04/3-14-8471-15/15 od 17.01.2018. godine

Agencija ima uspostavljene kanale za prijavu korupcije (Pravilnik o unutarnjem prijavljivanju korupcije u Agenciji, anonimna telefonska linija Krimolovci i drugo). U okviru redovnog Plana obuka je predviđen i segment educiranja iz oblasti borbe protiv korupcije. Educiranjem policijskih službenika, državnih službenika i uposlenika se postiže usvajanje i kontinuirano proširivanje znanja i vještina glede borbe protiv korupcije koje su primjenjive u izvršavanju svakodnevnih poslovnih zadataka i koje doprinose jačanju integriteta pojedinca uposlenog u Agenciji. Agencija redovno podnosi izvješće o realiziranju aktivnosti plana borbe protiv korupcije prema Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije.

4. PRORAČUN

Zakonom o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2018. godinu⁵, Agenciji su odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 31.509.000 KM. Ukupno izvršenje proračuna za 2018. godinu iznosilo je 29.197.932 KM.

Agencija je izvršila dva prestrukturiranja rashoda proračuna (24.07.2018. i 03.12.2018.), koje je odobrilo Ministarstvo financija i trezora BiH, prema kojima je izvršena izmjena strukture rashoda unutar odobrenog proračuna. Ukupan iznos prestrukturiranja iznosio je 316.000 KM (povećani putni troškovi za 180.000 KM, nabava materijala 50.000 unajmljivanje imovine i opreme 61.000 KM i izdaci za osiguranje 18.000 KM, a smanjeni izdaci za naknade uposlenih 249.000 KM, izdaci za tekuće održavanje 60.000 KM i kapitalni izdaci za nabavu opreme 7.000 KM).

Početakom 2018. godine odobren je prijenos nerealiziranih sredstava višegodišnjih kapitalnih ulaganja (6.662.737 KM) i novčane donacije od Ureda registrara (27.239 KM). Također, na poziciji Programi posebne namjene je iskazan iznos od 105.000 KM, koji se odnosi na doznaku sredstava iz proračunske pričuve za potporu Graničnoj policiji BiH u obavljanju aktivnosti granične kontrole. Na temelju navedenih iznosa izvršeno je usklađivanje proračuna u iznosu od 6.794.976 KM, a realizacija ovih pozicija je iskazana u iznosu od 96.668 KM (detaljnije u točki 5.1.4 Višegodišnje kapitalno ulaganje, i točkama 7.2 i 7.3 Programi posebne namjene).

Prema tome, ukupno raspoloživa sredstva Agencije su iznosila 38.303.976 KM, a izvršenje raspoloživih sredstava je iskazano u iznosu od 29.294.749 KM.

Plan i program rada Agencije za 2018. godinu dostavljen je Vijeću ministara BiH i usvojen 22.12.2017. godine. Izvješće o radu Agencije za 2018. godinu dostavljeno je Ministarstvu sigurnosti BiH i Generalnom tajništvu Vijeća ministara BiH početkom veljače 2019. godine.

5. FINACIJSKA IZVJEŠĆA

Agencija je sačinila Godišnje finacijsko izvješće za 2018. godinu i dostavila ga nadležnim tijelima i institucijama sukladno važećim propisima i u utvrđenom roku.

Analizom bilješki uz finacijska izvješća konstatirano je da iste sadrže sveobuhvatne informacije o izvršenju proračuna Agencije.

5.1 Pregled rashoda i izdataka iz proračuna

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama u razdoblju od 01.01. do 31.12.2018. godine, ukupno ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 29.197.932 KM, što je u odnosu na rashode planirane proračunom za 2018. godinu manje za 2.311.068 KM.

⁵ Službeni glasnik BiH, broj 08/18

Značajni rashodi iz proračuna odnose se na: bruto plaće (21.008.903 KM), naknade uposlenih (2.715.224 KM), putni troškovi (519.736 KM), izdaci telefonskih i poštanskih usluga (152.466 KM), izdaci za energiju i komunalne usluge (699.060 KM), nabava materijala (436.421 KM) izdatke za uporabu vozila (626.135 KM), unajmljivanje imovine i opreme (649.720 KM), izdaci za tekuće održavanje (540.905 KM), izdaci za osiguranje (93.994 KM), ugovorene i druge posebne usluge (353.390 KM) i kapitalni izdaci (1.647.863 KM).

Ostali rashodi odnose se na višegodišnja kapitalna ulaganja (150 KM), programe posebne namjene (96.668.KM).

Pregled rashoda i izdataka iz proračuna prikazan je u Tablici I. u prilogu Izvješća.

5.1.1 Bruto plaće

Ukupno ostvarene bruto plaće i naknade iz plaća sa 31.12.2018. iznose 21.008.903 KM, za ukupno 727 uposlenih. Od navedenog iznosa, na neto plaće i naknade plaće odnosi se 11.876.265 KM, na poreze i doprinose 9.068.088 KM, a na stimulacije 64.550 KM (za 239 uposlenih osoba). U odnosu na prethodnu godinu ovi izdaci su veći za 2.178.942 KM, na šta je utjecalo unapređenje određenih uposlenih i prijem novih osoba. Prema prezentiranim podacima, ukupan broj uposlenih sa 31.12.2018. godine iznosi 727, od čega je 517 policijskih službenika, 74 državna službenika i 136 zaposlenika⁶.

Na temelju prezentirane dokumentacije, ukupna potraživanja za refundiranje naknada za bolovanje sa 31.12.2018. iznosila su 11.476 KM (na prethodne godine odnosi se 10.349 KM). Naknade plaće za bolovanje preko 30 ili 42 dana u 2018. godini iznose 283.918 KM. Agencija podnosi zahtjev nadležnom Fondu zdravstvenog osiguranja sukladno Instrukciji Ministarstva financija i trezora BiH⁷. Razliku između prvobitno podnesenog i korigiranog zahtjeva su utuživani putem Pravobraniteljstva BiH. Poduzimane su i dalje aktivnosti na navedenom problemu na način da su ulagane žalbe na presude kantonalnih sudova, ali su iste odbijane uz obrazloženje da su neutemeljene i potvrđivane prvostupanjske presude koje nisu bile u korist Agencije⁸.

Policijski dodatak

Poseban podzakonski akt o trajnom dodatku za policijske službenike Agencije, Granične policije BiH i Direkcije za koordinaciju policijskih tijela BiH te državne službenike Agencije, koji obavljaju operativno-istražne poslove, još uvijek nije donesen, a isplata dodatka se realizira kroz sustav obračuna plaće⁹. Dodatak se utvrđuje i dodjeljuje prema radnom mjestu u *Prijedlogu odluke koji po opisu poslova najbliže odgovara sistematiziranom radnom mjestu*. Donošenjem Pravilnika o ustroju i sistematizaciji radnih mjesta u Agenciji¹⁰ predviđena su radna mjesta policijskih službenika koja nisu obuhvaćena Prijedlogom odluke¹¹ o određivanju visine posebnog dodatka na plaću policijskim službenicima uposlenim u Agenciji. U cilju realiziranja preporuka revizije glede usklađenosti postupanja u primjeni važećih propisa i donošenja podzakonskog akta, Agencija je kontinuirano upućivala prijedloge, inicijative, urgencije prema

⁶ Plaća policijskih službenika se veže za čin na način da se svakom činu pripisuje koeficijent u pojedinom platnom razredu koji je jednak za sve policijske organe.

⁷ Instrukcija za obračun naknade za vrijeme privremene spriječenosti za rad (bolovanje) broj: 08/04-16-1-4856-1/13 od 10.5.2013. godine i broj: 08/04-02-2-3667-3/14 od 9.5.2014. godine.

⁸ Podnošeni su zahtjevi Pravobraniteljstvu BiH da pokrene pitanje revizije navedenih presuda sukladno članku 204. Zakona o parničnom postupku pred Sudom BiH, što je Pravobraniteljstvo BiH smatralo neopravdanim s obzirom na to da je vrijednost predmetnih sporova ispod propisanog cenzusa. Vrijednosti sporova iznosile su, jedna 2.251 KM i druga 966 KM.

⁹ Obračun i isplata policijskog dodatka policijskim službenicima se vrši na temelju (ugovora o radu, rješenja o premještanju, rješenja o raspoređivanju) na koji se ručno u gornji desni kut upiše koeficijent (za policijski dodatak) i stavi paraf.

¹⁰ Broj: 16-09-02-721-31/13 od 06.10.2014.

¹¹ Prijedlog odluke iz 2008. godine.

nadležnom Ministarstvu i drugim relevantnim institucijama kako bi se navedeno pitanje konačno riješilo i postupanje uskladilo s važećim propisima. Ministarstvo sigurnosti BiH je svojim aktom od 01.03.2018. dostavilo Agenciji Informaciju da je Vijeće ministara BiH na 108. sjednici održanoj 19.7.2017. utvrdilo Prijedlog zakona o izmjenama Zakona i dopunama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH, kojim se, između ostalog, mijenja članak 19., koji regulira pravo na poseban dodatak. Prijedlog zakona je dostavljen Generalnom tajništvu Vijeća ministara BiH radi upućivanja u parlamentarnu proceduru. Aktom Ministarstva od 20.07.2018. godine Agencija je obaviještena da su oba doma Parlamentarne skupštine BiH usvojila Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH, i to u dijelu koji se odnosi na poseban dodatak, *ali u različitim tekstovima*. U cilju usuglašavanja teksta navedenog zakona utemeljeno je Zajedničko povjerenstvo, ali proces usuglašavanja još nije okončan niti je donesen podzakonski akt kojim bi bila regulirana visina posebnog dodatka za policijske službenike sukladno Zakonu o plaćama i naknadama u institucijama BiH.

PREPORUKA 1

Agencija treba zauzeti proaktivan stav za konačno donošenje podzakonskog akta kojim će se visina posebnog dodatka za policijske službenike regulirati sukladno Zakonu o plaćama i naknadama u institucijama BiH u cilju racionalnog i namjenskog trošenja proračunskih sredstava.

Revizijom izdataka za plaćeno odsustvo u svrhu stručnog usavršavanja policijskih službenika Agencije konstatirali smo da Zakonom o Državnoj agenciji za istrage i zaštitu i Zakonom o policijskim službenicima nije definirano plaćeno odsustvo povodom stručnog usavršavanja policijskih službenika. Tijekom 2018. godine nisu poduzimane daljnje aktivnosti na izradi i dopuni internih akata koji reguliraju pitanje stručnog usavršavanja.

Prema navedenom, bilo bi korisno analizirati pravni okvir vezan za stručno usavršavanje i sukladno tome pokrenuti aktivnosti na njegovom usuglašavanju.

5.1.2 Putni troškovi

Ukupno ostvareni putni troškovi iznose 615.736 KM, od čega se na neposrednu potrošnju odnosi 519.736 KM. U odnosu na prethodnu godinu putni troškovi su veći za 275.764 KM.

Od ukupnih putnih troškova neposredne potrošnje (519.736 KM) troškovi putovanja u zemlji iznose 397.689 KM, a troškovi putovanja u inozemstvu 122.046 KM. U odnosu na prethodnu godinu putni troškovi su veći za 179.764 KM iz razloga jer su policijski službenici Jedinice za specijalnu potporu od 18.05.2018. godine, sudjelovali kao potpora Graničnoj policiji BiH na osiguranju graničnog prijelaza kod Višegrada i Zvornika. Jedan dio ovih sredstava je financiran iz Programa posebnih namjena – Potpora Graničnoj policiji BiH u obavljanju granične kontrole u iznosu od 96.000 KM, međutim, značajan dio za navedene aktivnosti financiran je i iz proračuna Agencije.

5.1.3 Izdaci telefonskih i poštanskih usluga

Izdaci telefonskih i poštanskih usluga ostvareni sa 31.12.2018. godine iznose 152.466 KM, a odnose se na izdatke za fiksne telefone (57.455 KM), mobilne telefone (35.632 KM), internet (35.453 KM) i poštanske usluge (23.928 KM).

Agencija je 03.01.2019. godine obaviještena da je Vijeće ministara BiH, na 162. sjednici održanoj 21.12.2018. godine, razmotrilo Inicijativu Agencije za izmjenu i dopune Pravilnika o korištenju telefona, te zadužilo Ministarstvo financija i trezora BiH da pripremi odgovarajući prijedlog izmjene i dopune navedenog pravilnika. Agencija je, sukladno navedenom aktu,

dostavila Ministarstvu financija i trezora BiH 25.01.2019. godine Prijedlog pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o korištenju telefona. Ministarstvo financija i trezora BiH je aktom od 01.03.2019. godine tražilo izmjene Prijedloga pravilnika koje su tehničke prirode, što je Agencija i učinila. U vrijeme vršenja revizije Pravilnik još uvijek nije bio usvojen.

S obzirom na navedeno, u Agenciji su i u tijeku 2018. godine pravo na troškove mobilnih telefona ostvarivali uposlenici čija radna mjesta nisu uključena u Pravilnik o korištenju telefona Vijeća ministara BiH, tako da je izvršenje na poziciji mobilnih telefona za 9.496 KM veće u odnosu na iznos koji je odobren Pravilnikom i iznos koji je planiran u operativnom proračunu.

PREPORUKA 2

Potrebno je nastaviti aktivnosti u cilju okončanja procedure vezane za predložene izmjene Pravilnika o korištenju telefona Agencije.

5.1.4 Izdaci za uporabu vozila

Ukupni izdaci za uporabu vozila sa 31.12.2018. godine su iznosili 626.135 KM, a odnose se na izdatke za gorivo (318.727 KM), popravku i održavanje vozila (124.105 KM), nabavu autoguma (22.772 KM), registraciju motornih vozila (46.215 KM), osiguranje vozila (88.066 KM), usluge pranja vozila (13.515 KM) i nabavu motornog ulja (12.735 KM).

Pravilnikom o uvjetima nabave i načinu korištenja službenih vozila Agencije od 31.12.2014. godine, utvrđen je način uporabe službenih vozila, a posebno prava i odgovornosti u korištenju službenih vozila, broj vozila, opremanje posebnim uređajima, uvjeti nabave, vođenje evidencija, sačinjavanje izvješća o uporabi vozila, prodaja vozila, tekuće održavanje vozila kao i unutarjna kontrola o uporabi vozila Agencije. Istim je definirano da Agencija ima pravo da raspolaže sa ukupno tri službena vozila, što je sukladno dozvoljenom broju vozila utvrđenim Pravilnikom o uvjetima nabave i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH¹². Predviđen je broj od 180 specijaliziranih službenih vozila razvrstanih po organizacijskim jedinicama. Na temelju ovog Pravilnika, sva ostala raspoloživa vozila uključujući i motocikle, motorne sanke, čamci, auto prikolice za prijevoz čamaca itd. svrstani su u kategoriju “specijaliziranih vozila”. Istim Pravilnikom je predviđena i vrsta vozila koja Agencija može nabavljati, te maksimalna pojedinačna cijena određene kategorije vozila. Izmjenama Pravilnika o uvjetima nabave i načinu korištenja specijaliziranih službenih vozila¹³ je određeno da Odluku o rasporedu specijaliziranih službenih vozila donosi ravnatelj Agencije. Na temelju istoga, ravnatelj Agencije je donio Odluku o rasporedu specijaliziranih službenih vozila Agencije¹⁴, kojom je utvrđeno raspoređivanje specijaliziranih službenih vozila kojim trenutno raspolaže Agencija, a prema stvarnim potrebama osnovnih organizacijskih jedinica.

Agencija je zaključno s 31.12.2018. godine na temelju uvida u knjigu stalnih sredstava i prema internoj evidenciji raspolagala sa 191 službenim vozilom, i to 189 specijaliziranih vozila i dva službena vozila. Agencija kontinuirano vrši znavljanje voznog parka, tako da je i u 2018. godini planirana i izvršena prodaja i nabava vozila. Prodano je 27 vozila, osam vozila je stavljeno van uporabe, a nabavljeno je 30 vozila. Od ukupnog broja nabavljenih vozila, 19 je stavljeno u uporabu u 2018. godini, dok je 11 novonabavljenih specijaliziranih vozila raspoređeno u siječnju 2019. godine.

Odstupanje broja vozila koja su na stanju u Agenciji i broja dozvoljenih vozila proizlazi iz činjenice da se dio vozila stavlja van uporabe i provodi se licitacija istih koja vremenski nije usuglašena s vremenom nabave novih vozila.

¹² Službeni glasnik BiH, broj 26/14 i 78/15.

¹³ Broj: 16-11-02-5852-7/15 od 25.07.2018. godine.

¹⁴ Broj 16-11-02-2-2258/18 od 01.10.2018. godine.

Na temelju analize evidencije o uporabi vozila, može se zaključiti da određena vozila na godišnjoj razini prelaze jako malu kilometražu, te izuzimajući novonabavljena vozila i vozila koja su stavljena van uporabe, od ukupnog broja vozila, 21 vozilo je ostvarilo kilometražu manju od 4.000 km na godišnjoj razini.

Na temelju preporuka revizije, u ožujku 2018. godine svim organizacijskim jedinicama, po nalogu ravnatelja, dostavljena je instrukcija o postupanju u cilju jačanja kontrole i aktivnosti na racionalizaciji uporabe službenih i službenih specijaliziranih vozila. I pored navedenog, *sagledavajući mjesečne planove uporabe specijaliziranih vozila utvrđeno je da isti nisu u potpunosti svrsishodni iz razloga jer se i dalje navode ista ili vrlo uopćena obrazloženja korištenja vozila na 24 sata (npr. izvršenje službenih zadataka i aktivnosti iz djelokruga rada odsjeka), te bi se isti trebali nadograditi gdje god je to moguće, a sve u cilju odgovornog ponašanja prema sredstvima i imovini Agencije uz puno poštovanje načela operativne efikasnosti i ekonomičnosti.* Pregledom evidencija o troškovima uporabe vozila također smo konstatairali da iste nisu pouzdane u potpunosti (kod pojedinih putnih naloga smo ustanovili da se ne popunjavaju sve rubrike, nedostaje broj računa, vreme korištenja vozila, zatim korištenje termina „loko“ vožnja ili područje BiH nije preporučljiv, odnosno isti treba precizirati gdje god je to moguće). Sukladno navedenom, može se zaključiti da opisani nedostaci i određene manjkavosti načina korištenja službenog vozila upućuju na povećan rizik za nenamjensku i neracionalnu potrošnju javnih sredstava.

Pregledom računa za servisiranje motornih vozila i prezentirane evidencije i dalje su uočene popravke kod dobavljača koji su birani procedurom izravnog sporazuma, što je s 31.12.2018. godine iznosilo 43.902 KM. Agencija ima zaključene okvirne sporazume s izabranim ponuđačima za ove namjene.

PREPORUKA 3

Agencija treba uspostaviti adekvatan sustav upravljanja procesom uporabe službenih vozila u cilju racionalnog i namjenskog korištenja proračunskih sredstava, a u svezi s činjenicom da Agencija za obavljanje redovnih i vanrednih aktivnosti raspolaže značajnim brojem službenih vozila za čiju uporabu se planiraju i realiziraju značajna financijska sredstva.

5.1.5 Izdaci za usluge po nalogu Tužiteljstva BiH – troškovi zaštite svjedoka

Predmetni izdaci su realizirani u ukupnom iznosu od 146.974 KM od planiranih 187.239 KM. Za ove namjene u 2018. g. je pored sredstava iz proračuna planiran i iznos od 27.239 KM iz sredstava donacije za program „Preseljenje Odjela za zaštitu svjedoka“, a što nije realizirano u tekućem razdoblju. Za operativne troškove za provedbu Programa zaštite svjedoka u BiH vrše se isplate iz blagajne Agencije. U Odjelu za zaštitu svjedoka se vodi interna evidencija o stvarnom utrošku ovih sredstava. Ravnatelj Agencije krajem godine donosi Odluku o imenovanju Povjerenstva za interni pregled službene financijske dokumentacije o utrošku financijskih sredstava za provedbu Programa zaštite svjedoka u BiH koje sastavlja godišnje izvješće o predmetnim izdacima. U cilju realiziranja ranije dane preporuke revizije glede knjiženja isplaćenih financijskih sredstava za ove namjene izravno na trošak, ravnatelj Agencije je u 2016. godini pripremio Prijedlog instrukcije, a prema prezentiranim informacijama istom je precizno definiran način knjiženja isplaćenih sredstava iz blagajne i utrošenih financijskih sredstava za ove namjene. Krajem 2018. godine je pribavljena suglasnost nadležnog Ministarstva sigurnosti BiH na pripremljeni Prijedlog instrukcije o načinu financiranja Programa zaštite svjedoka u BiH i ista će se primjenjivati u budućem razdoblju.

5.1.6 Kapitalni izdaci

Ukupna vrijednost kapitalnih izdataka koja su planirana i odobrena u proračunu u 2018. godini iznosi 1.700.000 KM. Značajnu stavku kapitalnih izdataka čini oprema koja je planirana u iznosu od 1.685.000 KM, a ostvarena u iznosu od 1.633.767 KM od čega, najvećim dijelom, za nabavu motornih vozila (490.712 KM), policijske opreme (326.857 KM), opreme za prijenos podataka i glasa (513.186 KM), kompjutorska oprema (230.925 KM) i drugo.

5.1.7 Višegodišnja kapitalna ulaganja

Projekat izgradnja Baze za smještaj i obuku Jedinice za specijalnu potporu odobren je temeljem Odluke o odobrenju višegodišnjeg kapitalnog ulaganja u 2012.¹⁵ godini u ukupnom iznosu od 9.263.000 KM. Predmetnom odlukom je utvrđeno razdoblje trajanja projekta 2012.–2016. godina. Zakonom o proračunu institucija BiH za 2017. godinu za ovaj projekat je odobren iznos od 2.152.000 KM, dok je iz 2016. godine izvršen prijenos neutrošenih sredstava u iznosu od 4.510.737 KM. U 2018. godini je izvršen prijenos neutrošenih sredstava iz 2017. godine i ukupno raspoloživa sredstva za ove namjene u 2018. godini su iznosila 6.662.737 KM. Ukupna realizacija višegodišnjih kapitalnih ulaganja u 2018. godini iznosila je samo 150 KM, što ukazuje na postojanje potpunog zastoja u realiziranju planiranih sredstava Projekta u 2018. godini. Nerealizirani iznos od 6.662 587 KM je prenesen u Proračun za 2019. godinu¹⁶.

Podsjećamo da je revizija i u ranijim revizijskim izvješćima ukazivala na rizike koji mogu narušiti kontinuitet i efikasnost realiziranja projekta u budućem razdoblju. Do sada je uspješno okončana procedura natječaja za izbor najpovoljnijeg ponuđača za izradu idejnog rješenja projekta, okončan je pregovarački postupak bez objave obavještenja za javnu nabavu usluga izrade urbanističko-tehničke dokumentacije – glavnog projekta za izvođenje radova na izgradnji baze, te je izabrana firma koja će izvršiti navedene usluge, s kojom je zaključen ugovor 27.11.2017. godine, te 20.12.2017. godine uplaćen avans od 30%, u iznosu od 143.142 KM. Za avans je osigurana bankovna garancija. S obzirom na to da je došlo do zastoja u izvršavanju ugovorne obveze izabranog ponuđača bez krivnje ponuđača, Agencija je zatražila od ponuđača produženje roka važenja iste garancije za navedeni avans do 30.09.2019. godine.

Također, podsjećamo da je izabrana firma u ugovorenom roku dostavila Agenciji u elektronskoj formi urbanističko-tehničku dokumentaciju – glavnog projekta, nakon čega je trebalo uslijediti pokretanje postupka javne nabave za pružanje usluga revizije navedene dokumentacije. Navedeno je uvjet za dobivanje odobrenja za građenje Baze od strane lokalne zajednice. Međutim, prije pokretanja postupka nabave usluga revizije projekta neophodno je bilo osigurati lokacijske uvjete od lokalne zajednice (Općine). Agencija se više puta obraćala nadležnoj Općini za lokacijske uvjete koji u izvještajnom razdoblju nisu dostavljeni. Nakon osiguranja lokacijskih uvjeta, Agencija bi trebala poduzeti aktivnosti na realiziranju Glavnog projekta. Međutim, do momenta sačinjavanja ovog Izvješća nisu osigurani uvjeti za realiziranje Glavnog projekta jer Agencija nije pribavila lokacijske uvjete za objekt koji bi se trebao graditi, a koje treba osigurati nadležna Općina.

PREPORUKA 4

Agencija je u obvezi da zauzme proaktivan stav glede hitnog rješavanja dugogodišnjeg zastoja u realiziranju višegodišnjeg kapitalnog ulaganja u projekat izgradnje Baze za smještaj i obuku Jedinice za specijalnu potporu, te u danim okolnostima zaštititi interese Agencije u odnosima s dobavljačima i nadležnom Općinom.

¹⁵ Službeni glasnik BiH, 08/13.

¹⁶ Za 2019. godinu za Projekat je planiran iznos od 1.152.000 KM sa ovim iznosom bi ukupna sredstva za ove namjene iznosila 8.263.000 KM i preostali dio sredstava u iznosu od 1.000.000 planiran je za 2020. godinu

5.2 Pregled prihoda i primitaka

Ukupno ostvareni prihodi i primici s 31.12.2018. godine su iznosili 165.652 KM. Od ukupnog iznosa, na primitke od prodaje motornih vozila se odnosi 153.143 KM, a na ostale prihode 12.509 KM, što predstavlja naplatu potraživanja od osiguravajućih kuća, koja su naplaćena u izvještajnom razdoblju, a popravka službenih auta je izvršena u prethodnoj godini kada je i plaćena faktura za popravku. Na temelju Odluke ravnatelja Agencije¹⁷, odobrena je prodaja 25 specijaliziranih motornih vozila u vlasništvu Agencije, te je imenovano Povjerenstvo za provedbu postupka licitacije.

Povjerenstvo je, po odobrenju ravnatelja Agencije, angažiralo vještaka prometne struke koji je izvršio procjenu početne vrijednosti svakog pojedinačnog vozila. Po završetku postupka licitacije, prodano je 21 vozilo, pravnim i fizičkim osobama. S najpovoljnijim ponuđačima sklopljeni su ugovori o kupoprodaji, te ostvaren prihod u iznosu od 120.050 KM. Povjerenstvo je time završilo prvi krug licitacije, te nastavilo rad na drugom krugu licitacije. U drugom krugu licitacije prodano je ukupno šest vozila i s najpovoljnijim ponuđačima su sklopljeni ugovori o kupoprodaji, te je ostvaren prihod u iznosu od 33.093 KM.

Vežano za drugi krug licitacije, dio uplate u iznosu od 21.543 KM je izvršen 30.06.2018. godine, dok je iznos od 11.550 KM uplaćen 02.07.2018. godine.

5.3 Bilanca stanja

U bilanci stanja na 31.12.2018. godine iskazana su ukupna sredstva u iznosu od 29.652.866 KM. Ukupne obveze s izvorima sredstava iskazane su u iznosu od 29.296.267 KM.

Značajne stavke bilance stanja odnose se na novčana sredstva (35.016 KM), kratkoročna potraživanja (321.582 KM), neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (29.296.267 KM), obveze prema dobavljačima (559.359 KM), obveze prema uposlenima (2.084.912 KM), kratkoročna razgraničenja (733.884 KM) i izvore stalnih sredstava (29.296.267 KM).

Bilanca stanja prikazana je u Tablici II. u pravitku Izvješća.

Kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 321.582 KM, a odnose se na avans za unaprijed plaćenu robu i usluge (143.437 KM), potraživanje za refundiranje naknada bolovanja (11.476 KM), sumnjiva i sporna potraživanja (41.246 KM), ostala potraživanja (117.220 KM) i drugo.

Kratkoročne obveze odnose se na obveze prema dobavljačima (559.359 KM), obveze prema djelatnicima (2.084.912 KM) i kratkoročna razgraničenja (733.884 KM).

Obveze prema djelatnicima su se odnosile na obračunate obveze za plaće i naknade za prosinac 2018. godine i iste su realizirane početkom 2019. godine. Kratkoročna razgraničenja se odnose na ukalkulirane obveze za nabavu roba, odnosno kapitalnih izdataka za koje nije izvršena isporuka do kraja 2018. godine, a provedena je procedura javne nabave i zaključeni su ugovori do 31.12.2018. godine (692.638 KM) i razgraničene ostale prihode za manjak po presudi Suda BiH iz 2012. godine (41.246 KM).

5.3.1 Popis sredstava i obveza

Agencija je izvršila popis imovine i obveza na 31.12.2018. godine, o čemu je sačinjen Elaborat o popisu, koji je usvojilo rukovodstvo Agencije. Središnje povjerenstvo za popis je konstatiralo da stvarno stanje stalnih sredstava ne odgovara knjigovodstvenom. Popisom je evidentiran

¹⁷ Broj 16-1216-4497-1/17 od 12.07.2017. godine i 16-12-16-4497-5/17 od 23.01.2018. godine

manjak nabavne vrijednosti u iznosu od 8.103 KM, ispravke vrijednosti u iznosu od 7.837 KM i sadašnje vrijednosti u iznosu od 266 KM, koji je isknjižen na teret Agencije. Također, evidentiran je višak stalnih sredstava u iznosu od 235 KM i isti je uknjižen u Modul za stalna sredstva. Po provedenom popisu, povjerenstva za popis su predložila za otpis opremu koja je dotrajala, oštećena ili zbog zastarjele tehnologije neuporabljiva, čija je ukupna nabavna vrijednost 338.447 KM, a sadašnja neotpisana vrijednost 3.995 KM. Sredstva predložena za otpis nisu evidentirana na kontu sredstva van uporabe, kako je to definirano važećom Instrukcijom Ministarstva financija i trezora BiH.

PREPORUKA 5

Agencija treba da knjigovodstveno evidentiranje rashodovanja stalnih sredstava vrši sukladno Instrukciji Ministarstva financija i trezora BiH.

5.4 Pregled dinamike upošljavanja

Prema pregledu dinamike upošljavanja u razdoblju od 01.01. do 31.12.2018. godine, u Agenciji je planirano 789 uposlenih. Ukupan broj uposlenih na kraju godine bio je 727.

Tijekom 2018. godine u Agenciji je 39 osoba zasnovalo radni odnos na neodređeno radno vrijeme, od čega su dva uposlenika, četiri državna službenika, 20 kadeta za čin mlađi inspektor koji su prošli obuku, a koji su primljeni po proceduri javnog natječaja iz 2017. godine i 13 policajaca odnosno kadeta za čin policajac koji su prošli obuku, a koji su primljeni po proceduri javnog natječaja iz 2016. godine. Prema dostavljenim informacijama, prestanak radnog odnosa imalo je 19 osoba. U tijeku 2018. prema raspoloživim podacima realizirano je 54 internih premještaja i 91 unapređenje.

Nadalje, na temelju prethodno provedene procedure javnog natječaja od 04.07.2017. Agencija je u radni odnos primila ukupno četiri osobe. Od četiri državna službenika, primljene su dvije osobe koja su bili uposlenici Agencije na drugom radnom mjestu sa SSS, a kao dokaz o ispunjavanju posebnog uvjeta radnog mjesta od godinu dana radnog iskustva na istim ili sličnim poslovima prezentirana su uvjerenja Agencije u kojima se navodi da je isti, pored poslova svog radnog mjesta, privremeno obavljala poslove i zadatke radnog mjesta s visokom stručnom spremom. Agencija je također u 2018. godini uputila zahtjev prema Vijeću ministara BiH za novo upošljavanje 15 osoba, i to sedam državnih službenika i šest uposlenika. Tijekom obavljanja završne revizije Agencija je dobila traženu suglasnost.

6. JAVNE NABAVE

Agencija je donijela Plan javnih nabava za 2018. godinu kako je propisano Zakonom o javnim nabavama¹⁸. Za svaki postupak javne nabave, odlukom ravnatelja, formirano je povjerenstvo koje provodi postupke javnih nabava.

Prema prezentiranim podacima, Agencija je u 2018. godini provela 112 postupaka javnih nabava iz tekućih izdataka (tri otvorena, 14 konkurentskih zahtjeva, jedan ograničeni postupak, 65 postupaka putem izravnog sporazuma, četiri pregovaračka i osam postupaka sukladno Aneksu II, dio B), te 20 iz kapitalnih izdataka (četiri otvorena, sedam konkurentskih zahtjeva i devet putem izravnog sporazuma). Nakon prethodno provedenih postupaka, ukupna vrijednost zaključenih ugovora iznosila je 2.781.142 KM (1.407.186 KM iz tekućih izdataka i 1.373.956 KM iz kapitalnih izdataka).

¹⁸ Službeni glasnik BiH, broj 39/14

Analizom procesa javnih nabava konstatirane su određene slabosti koje su za posljedicu imale žalbene postupke potencijalnih ponuđača i potom poništenje postupaka po rješenjima Ureda za razmatranje žalbi BiH. Žalbe su se odnosile na tendersku dokumentaciju i narušavanje načela pravične i aktivne konkurencije prilikom izrade tenderske dokumentacije (npr. dva puta je poništen otvoreni postupak javne nabave usluga „Uspostavljanje jedinstvene VPN mreže s nabavom mobilnih aparata“; jednom je poništen postupak javne nabave računalne opreme, više puta je poništen otvoreni postupak javnih nabava rezervnih dijelova s uslugom ugradnje za određena službena vozila iz razloga nedostavljanja niti jedne prihvatljive ponude i dr.). Praćenjem realiziranja okvirnih sporazuma konstatirano je da je za usluge servisiranja određenih marki službenih vozila kao i ranijih godina Agencija zaključivala izravne sporazume pored zaključenog okvirnog sporazuma s izabranim ponuđačem za predmetne usluge.

PREPORUKA 6

Agencija je obvezna unaprijediti unutarnje kontrole u procesu javnih nabava posebno u dijelu kreiranja tenderske dokumentacije u cilju efikasne provedbe procedura javnih nabava sukladno važećim propisima.

Revizijom pojedinačnih procedura javnih nabava konstatirane su određene slabosti kako slijedi.

6.1 Nabava računalne opreme

Agencija je izvršila nabavu opreme za prijenos podataka putem otvorenog postupka. Procijenjena vrijednost nabave je 213.700 KM bez PDV-a. Nabava je bila podijeljena u tri lota i to: lot 1 – Sustav VOIP telefonije, lot 2 – Perimetarski sustav zaštite i IP videonadzor i lot 3- Štampač za laminaciju. Nabava je predviđjela provedbu e-aukcije. Tendersku dokumentaciju je preuzelo 26 ponuđača. Do roka predviđenog za dostavljanje ponuda pristigla je po jedna ponuda za lotove 1 i 2 i dvije ponude za lot 3. Na prijedlog povjerenstva, s jedinim ponuđačima sklopljeni su ugovori za lot 1 u vrijednosti od 168.149 KM s PDV-om i za lot 2 u vrijednosti od 64.346 KM s PDV-om. Za lot 3 donesena je odluka o poništenju postupka nabave nakon uvažavanja žalbe jednog od ponuđača na odluku o dodjeli ugovora. Uvidom u postupke putem izravnog sporazuma uočeno je da su provedena dva postupka putem izravnog sporazuma nabave switcheva za VOIP telefoniju, odnosno opreme istog tipa kao i u lotu 1 u predmetnoj nabavi opreme za prijenos podataka.

PREPORUKA 7

Potrebno je da Agencija prilikom planiranja nabava pravovremeno vodi računa o svim tehničkim zahtjevima za realiziranje projekata i osiguranja kontinuiteta rada sustava, kako bi se izbjeglo dijeljenje nabave, odnosno provedba različitih postupaka za nabavu istovrsne robe.

6.2 Nabava službenih vozila

Na temelju Odluke o pokretanju postupka javne nabave službenih vozila pokrenut je otvoreni postupak nabave, čija je ukupna planirana vrijednost 415.000 KM (bez PDV-a). Tenderskom dokumentacijom je previđena provedba „e“ aukcije sukladno Pravilniku o uvjetima i načinu korištenja „e“ aukcije¹⁹. Predmet javne nabave podijeljen je na dva lota i to: lot 1 – Nabava devet motornih vozila tip A procijenjene vrijednosti 330.000 KM (bez PDV-a) i lot 2 – Nabava dva motorna vozila tip B procijenjene vrijednosti 85.000 KM (bez PDV-a). Vrijednost

¹⁹ Službeni glasnik BiH, broj 61/16

zaključenog ugovora s izabranim ponuđačem za lot 1 iznosi 329.994 KM (bez PDV-a) i za lot 2 84.990 KM (bez PDV-a).

Postupcima revizije je konstatirano da je tenderskom dokumentacijom definiran kriterij za dodjelu ugovora ekonomski najpovoljnija ponuda sa podkriterijima koji se vrednuju s relativnim učešćem cijena ponude 75% i rokom isporuke 25% u ukupnom broju bodova. Do roka za prijem ponuda dostavljene su tri ponude od dva ponuđača, odnosno jedan ponuđač je dostavio ponudu za lot 1 i lot 2, a drugi samo ponudu za lot 1. Evaluacijom ponuda, Povjerenstvo je utvrdilo da ponuda ponuđača koji je dostavio samo ponudu za lot 1 nije prihvatljiva jer vozilo koje je ponuđeno ne ispunjava zahtijevane tehničke karakteristike tražene tenderskom dokumentacijom. S obzirom na eliminiranje navedene ponude iz navedenih razloga, Povjerenstvo je procijenilo da se nisu stekli uvjeti za nastavak procedure javne nabave putem „e“ aukcije, jer je dostavljena samo po jedna kvalificirana ponuda po lotovima. Ponuđač je za lot 1 ponudio vozilo VW GOLF VII, a za lot 2 vozilo VW PASSAT s rokom isporuke jedan dan po potpisivanju ugovora. Ravnatelj Agencije je na prijedlog Povjerenstva donio Odluku o izboru i dodijeli Ugovora. Ugovor je zaključen u prosincu 2018. godine. Sukladno zaključenom ugovoru su osigurane bezuvjetne bankarske garancije. Isporuka vozila je realizirana sukladno ugovorenim uvjetima.

Obavljenom revizijom je utvrđeno da su tehnička specifikacije za zahtijevana vozila, uz dosta detaljan opis opreme koja se zahtijeva na vozilu, uključivale, između ostalog, i sljedeće: dužinu vozila u okviru zatvorenog intervala, širinu minimalno, jačinu motora minimalno, zapreminu motora minimalno, prosječnu kombiniranu potrošnju maksimalno i dr. Smatramo da je kombiniranjem karakteristika vozila i bez navođenja određene marke moguće preferirati određenu marku i tip vozila.

Možemo zaključiti da se nismo uvjerali da je Agencija istraživala tržište motornih vozila prije pokretanja postupka nabave u cilju utvrđivanja koja još vozila mogu ispunjavati uvjete iz tenderske dokumentacije, a sve u cilju ostvarenja aktivne i pravične konkurencije u postupku nabave. Bitno je napomenuti da se revizija i u prethodnim izvješćima bavila navedenim pitanjem i davala preporuke Agenciji u cilju povećanja konkurentnosti u postupku nabave vozila.

PREPORUKA 8

Agencija je dužna prilikom provedbe procedure javne nabave tendersku dokumentaciju kreirati na način koji će omogućiti potpuno poštivanje općih principa iz članka 3. Zakona o javnim nabavama, koji se prije svega odnose na obvezu osiguranja aktivne i pravične konkurencije, s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava u svezi s danim predmetom nabave i njegovom svrhom.

6.3 Nabava za određenu opremu za policijska tijela BiH (zajedničke nabave)

Agencija je u svibnju 2018. godine potpisala Sporazum o provedbi postupaka javnih nabava sa Direkcijom za koordinaciju policijskih tijela BiH, Graničnom policijom BiH i Agencijom za policijsku potporu BiH, čime su se stekli određeni uvjeti za provedbu odredbe članka 24. stavak 1. točka j) Zakona o Direkciji za koordinaciju policijskih tijela i o agencijama za potporu policijskoj strukturi BiH. Navedenim Sporazumom definiran je predmet nabave, procedure, obveze policijskih tijela, imenovanje i način rada povjerenstva za nabave. Tijekom revizije informirani smo da je Agencija delegirala svoje predstavnike u zajednička povjerenstva za provedbu zajedničkih javnih nabava određene opreme za policijska tijela. U kolovozu 2018. godine, Agencija za policijsku potporu je u svom aktu obavijestila Agenciju da je planirano pokretanje postupaka zajedničkih nabava municije, nabava šok-spreja i nabava usluga servisiranja – pregleda naoružanja. U svezi s tim, Agencija je dostavila svoje potrebe za ove namjene sukladno podacima iz svog okvirnog proračuna za razdoblje 2019.–2021. godina. Prema raspoloživim informacijama, u rujnu 2018. godine je pokrenuta procedura zajedničke

nabave municije i usluga servisiranja pregleda naoružanja, prema prijavljenim potrebama Agencije i ove nabave su okončane u 2019. godini. Pored navedenog, konstatirali smo da je Agencija samostalno pokrenula i okončala proceduru javne nabave municije putem ograničenog postupka u kolovozu 2018. godine i zaključila dva okvirna sporazuma, i to okvirni sporazum za lot 1 vrijednosti 93.600 KM i okvirni sporazum za lot 2 vrijednosti 163.800 KM, s rokom važenja oba okvirna sporazuma u razdoblju 2018.–2020. godina.

Agencija nije učestvovala u zajedničkoj nabavi policijskih sprejeva za potrebe policijskih tijela na razini BiH, a koja je započeta u 2018. godini.

7. OSTALO

7.1 Sudbeni sporovi

Ukupna vrijednost sudbenih sporova koji se vode pred Sudom BiH na 31.12.2018. godine iznosi 176.086 KM. Isti se odnose na sporove koje su pokrenuli uposleni radi isplate potraživanja iz radnog odnosa (prekovremeni sati rada, poništena rješenja o internom premještanju, poništena rješenja Odbora za žalbe policijskih službenika) te sporovi koji se odnose na naknadu štete ne ime neostvarenog prihoda i sporovi koji se vode radi poništenja rješenja o prestanku radnog odnosa.

8. KOMENTARI

Agencija u ostavljenom roku nije dostavila komentare na Nacrt izvješća o reviziji za 2018. godinu, tako da ovo Izvješće predstavlja konačno izvješće bez korekcija u odnosu na Nacrt izvješća o reviziji za 2018. godinu.

**Voditelj tima za
financijsku reviziju**

Nada Laco, viši revizor, v.r.

**Rukovoditelj Odjela za
financijsku reviziju**

Nedžad Hajtić, viši revizor, v.r.

**Članovi tima za
financijsku reviziju**

Nevena Bugarin, revizor, v.r.

Azra Husić, revizor, v.r.

Nevena Kenjić, revizor, v.r.

Nerman Velić, IT revizor, v.r.

**Rukovoditelj Odjela za
razvoj, metodologiju i kontrolu
kvalitete financijske revizije**

Dragoljub Kovinčić, viši revizor, v.r.

Privici

Tablica I. – Pregled rashoda proračuna za 2018. godinu

Tabela II. – Bilanca stanja na 31.12.2018. godine

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Pregled rashoda proračuna za 2018. godinu

Državna agencije za istrage i zaštitu BiH

Tablica I.

Opis	Odobreni proračun	Usklađivanja proračuna	Ukupni proračun (2+3)	Izvršenje proračuna	Procenat 5/4*100
1	2	3	4	5	6
1. Tekući izdaci	29,809,000	0	29,809,000	27,550,069	92
Bruto plaće i naknade	22,405,000		22,405,000	21,008,903	94
Naknade troškova uposlenih	3,474,000	-249,000	3,225,000	2,715,224	84
Putni troškovi	340,000	180,000	520,000	519,736	100
Izdaci telefonskih i pošt. usluga	220,000		220,000	152,466	69
Izdaci za energiju i kom. usluge	730,000		730,000	699,060	96
Nabava materijala	408,000	50,000	458,000	436,421	95
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	417,000		417,000	380,250	91
Unajmljivanje imovine i opreme	590,000	61,000	651,000	649,720	100
Izdaci za tekuće održavanje	690,000	-60,000	630,000	540,905	86
Izdaci za osiguranje	80,000	18,000	98,000	93,994	96
Ugovorene i druge posebne usluge	455,000		455,000	353,390	78
2. Kapitalni izdaci	1,700,000	0	1,700,000	1,647,863	97
Nabava zemljišta			0		
Nabava građevina			0		
Nabava opreme	1,692,000	-7,000	1,685,000	1,633,767	97
Nabava stalnih sredstava u obliku prava	8,000		8,000	7,368	92
Rekonstrukcija i invest. održavanje		7,000	7,000	6,728	96
3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
			0		
			0		
4. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	6,662,737	6,662,737	150	0
Izgradnja Baze za smještaj i obuku JSP-a		6,662,737	6,662,737	150	0
5. Novčane donacije	0	27,239	27,239	0	0
Preseljenje odjela za zaštitu svjedoka		27,239	27,239		0
6. Programi posebne namjene	0	105,000	105,000	96,668	92
Podrška Graničnoj policiji BiH u obavljanju granične kontrole		105,000	105,000	96,668	92
7. Ukupno (1+2+3+4+5+6)	31,509,000	6,794,976	38,303,976	29,294,749	76

Rukovodstvo je Pregled rashoda proračuna po ekonomskim kategorijama odobrilo _____ 2019. godine.

Ravnatelj:
Perica Stanić

Bilanca stanja na 31.12.2018. godine

Državna agencije za istrage i zaštitu BiH

Tablica II.

Opis	31.12.2018.	31.12.2017.	Procenat 2/3*100
1	2	3	4
1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe	356,598	314,381	113
Novčana sredstva	35,016	40,747	86
Kratkoročna potraživanja	321,582	273,635	118
Kratkoročni plasmani			
Interni finansijski odnosi			
Zalihe			
Kratkoročna razgraničenja			
2. Stalna sredstva	29,296,267	29,377,774	100
Stalna sredstva	49,474,797	48,734,661	102
Ispravka vrijednosti	20,178,530	19,356,887	104
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	29,296,267	29,377,774	100
Dugoročni plasmani			
Dugoročna razgraničenja			
UKUPNO AKTIVA (1+2)	29,652,866	29,692,156	100

3. Kratkoročne obveze i razgraničenja	3,378,155	3,309,817	102
Kratkoročne tekuće obveze	559,359	587,571	95
Kratkoročni krediti i zajmovi			
Obveze prema uposlenima	2,084,912	1,952,772	107
Interni finansijski odnosi			
Kratkoročna razgraničenja	733,884	769,473	95
4. Dugoročne obveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi			
Ostale dugoročne obveze			
Dugoročna razgraničenja			
5. Izvori sredstava	29,296,267	29,377,774	100
Izvori sredstava	29,296,267	29,377,774	100
Ostali izvori sredstava			
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda			
UKUPNO PASIVA (3+4+5)	32,674,422	32,687,591	100

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stavak 4., napomenuto je da bilanca stanja proračunskih korisnika **neće biti uravnotežena** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sustava Glavne knjige, dok će bilanca stanja koju radi Ministarstvo financija i trezora na razini Proračuna institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežena.

Rukovodstvo je Bilancu stanja odobrilo _____ 2019. godine.

Ravnatelj:
Perica Stanić

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba dobiti odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje financijskih izvješća suglasno mjerodavnom okviru financijskog izvješćivanja, te da je odobrilo financijska izvješća.

Rukovodstvo **Državne agencije za istragu i zaštitu** (u daljnjem tekstu: Agencija) dužno je osigurati da financijska izvješća za 2018. godinu budu izrađena sukladno Zakonu o financiranju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), Pravilniku o financijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 25/15 i 91/17) i Pravilniku o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija Bosne i Hercegovine (protokol Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine, broj 01-08-02-1-1515-1/15, od 4.2.2015.). Rukovodstvo je također obvezno postupati sukladno Zakonu o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2018. (Službeni glasnik BiH, broj 8/18) i pratećim naputcima, pojašnjenjima i smjericama koje donosi Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da financijska izvješća daju fer i istinit prikaz financijskog stanja Agencije.

Pri sastavljanju takvih financijskih izvješća odgovornosti rukovodstva obuhvaćaju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sustav unutarnjih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju financijskih izvješća i usklađenost sa zakonima i drugim propisima;
- da financijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da financijska izvješća sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja proračuna, kao i podatke o sustavu unutarnjih kontrola i realizaciji preporuka revizije;
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi.

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa stoga i za poduzimanje odgovarajućih mjera kako bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, _____

Ravnatelj:

Perica Stanić